

POSTANOWIENIE

25 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 25 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia T.J.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 24 stycznia 2023 r., V AGa 244/19 (V WSC 9/23),
w sprawie z powództwa T.J.
przeciwko J.K., P.G., G.G. i S.P.
o zapłatę,

odrzuca zażalenie.

(K.L.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 24 stycznia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z 23 czerwca 2022 r. z powodu stwierdzonego przez ten Sąd nieusuwalnego braku korelacji wniosków skargi kasacyjnej i oznaczonego w niej zakresu zaskarżenia wyroku.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, wniesionym 17 marca 2023 r. (data prezentaty Biura Podawczego Sądu Apelacyjnego), powód zarzucił naruszenie art. 398⁶, art. 398⁴ k.p.c. i art. 6 Konwencji praw człowieka oraz domagał się jego uchylenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna oraz zażalenie na postanowienie o jej odrzuceniu zostało wniesione w imieniu powoda przez r.pr. M.J., która nie była umocowana do reprezentacji powoda w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Pełnomocnictwo załączone do zażalenia ogranicza umocowanie pełnomocnika do reprezentacji powoda „w sprawach prowadzonych przed sądami powszechnymi” (k. 1816). Zarządzeniem z 10 maja 2023 r. (k. 1823, k. 1828), Sąd Apelacyjny wezwał pełnomocnika do złożenia pełnomocnictwa do reprezentowania powoda przed Sądem Najwyższym. Wezwanie to nie zostało prawidłowo wykonane. W odpowiedzi na nie pismo złożył osobiście powód, w którym podniósł, że pełnomocnictwo zostało już udzielone podczas pierwszej rozprawy apelacyjnej i przyjęte przez Przewodniczącego oraz załączył pełnomocnictwo (k. 1825-1826), w którym umocowanie r.pr. M.J. ponownie zostało ograniczone do reprezentacji powoda przed sądami powszechnymi („we wszystkich sprawach prowadzonych przed wszystkimi instancjami Sądów powszechnych i administracyjnych”).

Z akt sprawy wynika, że w toku postępowania apelacyjnego, przed rozprawą apelacyjną 14 marca 2022 r., r.pr. M.J. wysłała 13 marca 2022 r. e-mail do sądu z wnioskiem o umożliwienie uczestnictwa w rozprawie 14 marca 2022 r. Do wiadomości załączone zostało pełnomocnictwo, z którego wydruku wynika, że powód udzielił jej pełnomocnictwa do reprezentacji w sprawie również przed Sądem Najwyższym (k. 1246-1247). Oryginał pełnomocnictwa ani potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia nigdy nie została jednak złożona do akt sprawy. Na rozprawie 14 marca 2022 r. Przewodniczący poinformował strony, że w aktach brak pełnomocnictwa od powoda i odebrał od niego pełnomocnictwo do protokołu, z którego wynika, że powód udziela r.pr. M.J. pełnomocnictwa „w sprawie” (protokół - k. 1255, nagranie rozprawy - k. 1256).

Stosownie do art. 91 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614), która weszła w życie 1 lipca 2023 r., pełnomocnictwo procesowe nie obejmowało z samego prawa umocowania pełnomocnika do działania po uprawomocnieniu się orzeczenia, w tym wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Pojęcie „sprawy”

wykładane było bowiem na gruncie tego przepisu, jako zespół czynności procesowych stron i sądu rozciągających się między wniesieniem pozwu (wniosku) a uprawomocnieniem się orzeczenia co do istoty lub w inny sposób kończącego postępowanie. W konsekwencji przyjmowano, że co do zasady do zakresu pełnomocnictwa nie wchodzi czynności procesowe dotyczące postępowania, które może toczyć się po uprawomocnieniu orzeczenia (zob. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., sygn. akt III CZP 142/07, OSNC 2008, Nr 11, poz. 122).

Na gruncie dokonanej ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) nowelizacji art. 91 k.p.c. przeważa stanowisko, że zmiana zakresu pełnomocnictwa procesowego, wynikająca z nowego brzmienia art. 91 pkt 1 k.p.c., znajduje zastosowanie jedynie do pełnomocnictw udzielonych po dniu jej wejścia w życie.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy pełnomocnictwa dla r.pr. M.J. zostały udzielone przed 1 lipca 2023 r. Co w sprawie istotne, przed tą datą również upływał termin na wykonanie przez powoda zarządzenia wzywającego do uzupełnienia braków formalnych zażalenia w zakresie wykazania umocowania pełnomocnika, które to zarządzenie nie zostało przez powoda należycie wykonane.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzucił zażalenie.

Konsekwencją dokonanej oceny zakresu umocowania r.pr. M.J. jest konieczność dokonania przez Sąd Apelacyjny prawidłowego doręczenia powodowi odpisu postanowienia z 24 stycznia 2023 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej (zgodnie z pełnomocnictwem z 22 września 2023 r. obecnie umocowanym do reprezentacji powoda w postępowaniu przed Sądem Najwyższym jest adw. E.F.). Doręczenie postanowienia z 24 stycznia 2023 r. nastąpiło do rąk nieumocowanego pełnomocnika (r.pr. M.J.), co implikuje wniosek, że termin do zaskarżenia rozstrzygnięcia o odrzuceniu skargi kasacyjnej powoda pozostaje nadal otwarty i nie rozpoczął biegu.

(K.L.)

[ms]